

1. За останні 2 роки рівень корупції в Україні зріс на 18 %, – дослідження. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/poslednie-goda-uroven-korruptsiiukraine-1428572826.html> (дата звернення: 10.05.2017).

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції: Закон України від 12.02.2015 р. № 198–VIII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-19> (дата звернення: 25.10.2019).

3. Статистика. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113653&libid=100820# (дата звернення: 25.04.2017).

4. Мельникова В. Е. Должностные преступления (вопросы уголовно-правовой квалификации). Москва: Всесоюзный юрид. заочный институт, 1985. 97 с.

**Шупер Владислав Вікторович,
Зубик Юрій Михайлович,**

курсант 2-го курсу
факультету підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Соломіна Ганна Валеріївна,
доцент кафедри фінансово-економічної безпеки
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ
кандидат економічних наук, доцент

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ВНУТРІШНЬОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Україна як держава, яка постійно розвивається і вдосконалюється, є правовою, соціальною та демократичною повинна поряд з цим піклуватися про економічну безпеку, щоб побудувати стабільну економіку та надійний ринок для реалізації стратегічних фінансових планів. Обов'язком держави є захист національних економічних інтересів від наявних і можливих внутрішніх та зовнішніх загроз. Дана здатність впливає на зміцнення національної економіки. Зокрема, у провідних державах світу (США, Японія та країни Європи) існують і реалізуються концепції безпеки національної економіки, що, власне, відображається в фінансовій діяльності і виробництві цих держав. Україна наділена потужним стратегічним потенціалом, а тому вона має звернути увагу на подібні прийоми організації захисту національної економіки.

Економічна безпека можна вважати базою для будь-яких інших напря-

мів, проявів та відгалужень безпеки держави. Крім того, знаючи і аналізуючи такі відгалуження можна передбачити наслідки зовнішніх або внутрішніх дій з метою зменшення їх можливого негативного або збільшення позитивного впливу на розвиток держави. Економічна безпека – це комплекс галузей (фактично відгалужень), у царині яких також можуть бути створені певні ризики для нормального розвитку економічного потенціалу. До таких відгалужень слід віднести сировинну-ресурсну, енергетичну, фінансову, соціальну, екологічну тощо [1, с. 131-141].

Будь-які зміни, особливо ті, які стосуються національної безпеки (економічної) базуються на певних принципах. У даному випадку можна виокремити наступні: удосконалення нормативно-методичного забезпечення, стимулювання інноваційності та ефективного використання ресурсів, запровадження структурних трансформацій елементів національної економіки [2, 98-99].

Доцільно звернути увагу на модернізацію переказу коштів на банківську карту або знімання готівки через термінал банку. Зокрема, останнім часом такі дії ставали базовими інструментами для тіньової економіки та не ідентифікованих переказів великих сум грошових коштів тощо.

Виходячи із цього, 28 квітня 2020 року набув чинності новий законодавчий акт стосовно фінансового моніторингу «Про протидію легалізації прибутків, отриманих злочинними шляхом» - №361-ІХ. Серед фінансової спільноти і для суспільства загалом даний документ є резонансним, тому що він втричі знижує ліміт для переказу коштів або платежів без ідентифікації, тобто анонімних: з 15 тисяч до 5 тисяч гривень [3].

Такі дії фактично можна вважати заходами внутрішнього забезпечення економічної безпеки з тим, щоб контролювати фінанси громадян, особливо перекази у великих розмірах. Суть закону полягає в тому, що операцію з переказу або платежу грошових коштів більше 5 тисяч гривень слід проводити з наданням паспортних даних або банківської карти, тобто такий платіж здійснюється виключно за умови суцільної верифікації.

Не можна сказати, що до прийняття нормативно-правового акту, який стосується дозволеного ліміту та порядку переказу або платежів, не було встановлено номінальних меж для здійснення подібних фінансових операцій. Зокрема, під час здійснення переказу на суму понад 150 тисяч гривень банки блокують транзакції, а іноді й банківську карту. Таке реформування порядку грошових переказів є досить слушним, особливо зараз, тому що держава повинна контролювати за великими обсягами грошових коштів, які анонімно потрапляють на рахунки осіб, загалом такі дії можуть свідчити про тіньові маніпуляції, які значно деформують економічну систему України та багато іншого, що може негативно вплинути на безпеку національної економіки.

Зокрема, нові правила не розповсюджуються на зняття грошових коштів, а тому переказувати кошти можливо лише відповідно до зазначеного нормативно-правового акту. Положення стосуються фінансових операцій через термінал без наявності картки банку. Таким чином, якщо переказувати без картки 15

тисяч гривень, то необхідно пройти верифікацію, а якщо 30 тисяч гривень, то вказати номер рахунку та ПІБ отримувача. Це цілком логічно і слушно, тому що отримання банком вихідних даних стосовно отримувача і відправника дозволить в разі необхідності без жодних проблем ідентифікувати їх [3].

До того ж, закон не регулює ліміт оплати за надання телекомунікаційних послуг, оплату комунальних послуг, отримання пенсій, субсидії, а також оплаті кредиту до 30 000 гривень. Виходячи із цього, слід зауважити, що нормативно-правовий акт є соціальноорієнтованим, що додає йому переваги [3].

Загрозою внутрішньої впорядкованості національної економічної системи можна також вважати електронні гаманці, тому що вони є чи не центральною структурою «тіньового поля». У багатьох громадян є декілька гаманців, а недобросовісні громадяни використовують їх для здійснення шахрайства. Саме тому окремі норми закону звертають увагу на знищення такого способу зберігання та передавання коштів [4].

Під час переказу у розмірі 400 тисяч гривень, обов'язково застосовується фінансовий моніторинг, тобто особа, яка переказує таку суму коштів повинна бути пояснити джерело їх виникнення. Але у даному випадку норми закону є надто нелогічними. Якщо ліміт знизився з 15 000 до 5 000 гривень, дозволених для переказу, то уданому випадку бачимо зворотнє: від 150 тисяч до 400 тисяч гривень. Якщо міряти глобально, то таким чином можна спостерігати певний дисбаланс, тому що підвищення ліміту може призвести до нехтування приписами тими, хто не орудує сумою значно більше, ніж 5 тисяч гривень [5].

Отже, закон про протидію легалізації злочинних прибутків є досить неоднозначним, тому, безперечно, потребує деяких необхідних перехідних положень для імплементації у фінансову систему і існуючу нормативно-правову базу.

1. Matvijchuk, I. O. (2012), «Institutionalization of the management of the economic security of the state», *Visnyk Akademii mytnoi sluzhby Ukrainy*. Ser.: *Ekonomika*, vol. 2, pp. 131-141.

2. Гбур З.В. Інституційне забезпечення економічної безпеки України. Інвестиції: практика та досвід. №3/2018. С. 98-102.

3. Банки почали блокувати перекази вище 5 тисяч гривень. Шість важливих моментів нового закону про фінмоніторинг. Страна.ua: *офіційний веб-сайт*. URL: <https://strana.ua/finance/264092-kak-izmenilis-pravila-perevoda-deneh-v-ukraine-s-28-aprelja-rochemu-banki-blokirujut-operatsii.html> (дата звернення: 14.05.2020).

4. Грошові перекази контролюватимуть по-новому. CONTRAGENT: *офіційний веб-сайт*. URL: https://biz.ligazakon.net/news/194673_denezhnye-perevody-budut-kontrolirovat-ro-povomu (дата звернення: 14.05.2020).

5. НБУ роз'яснив нові правила переказу грошових коштів на картку. РБК-Україна: *офіційний веб-сайт*. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/nbu-razyasnil-novye-pravila-perevoda-deneg-1587998392.html> (дата звернення: 14.05.2020).